

Karpacki Oddział Straży Granicznej

<https://karpacki.strazgraniczna.pl/ko/aktualnosci/67915,Kompania-Reprezentacyjna-Strazy-Granicznej-przed-Grobem-Nieznanego-Zolnierza-w-W.html>
03.10.2025, 17:17

Kompania Reprezentacyjna Straży Granicznej przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie w strojach podhalańskich - upamiętnili bohaterów Bitwy Niemeńskiej

Justyna Drożdż
22.09.2025

W niedzielę, 21 września o godzinie 12. po raz pierwszy w historii Kompania Reprezentacyjna Straży Granicznej wystąpiła w umundurowaniu podhalańskim podczas Uroczystej Zmiany Posterunku Honorowego przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie, kultywując tym samym pamięć o Bohaterach minionych czasów, w których walczyli nasi przodkowie, służący w szeregach 1 Pułku Strzelców Podhalańskich.

Inicjatorem przedsięwzięcia był gen. bryg. SG Adam Jopek – Komendant Karpackiego Oddziału Straży Granicznej im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich z siedzibą w Nowym Sączu. Był to hołd złożony polskim bohaterom w 105. rocznicę Bitwy Niemeńskiej - będącej drugim zasadniczym sukcesem militarnym wojska polskiego w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 roku, po Bitwie Warszawskiej.

O 11.45 został przedstawiony rys historyczny, dotyczący Straży Granicznej oraz tradycja uroczystej zmiany wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Uroczysta zmiana posterunku honorowego polegała na wprowadzeniu posterunku honorowego Kompanii Reprezentacyjnej Straży Granicznej przed Grób Nieznanego Żołnierza oraz pełnieniu przy nim symbolicznej warty honorowej. Wydarzenie to poprzedziły długotrwałe przygotowania.

Na co dzień, wartę honorową przy Grobie Nieznanego Żołnierza pełnią żołnierze Pułku Reprezentacyjnego Wojska Polskiego. Jednak by nadać wydarzeniu najwyższą rangę, do udziału w tych uroczystościach zapraszane są wszystkie jednostki Sił Zbrojnych RP oraz pozostałe służby mundurowe: Straż Graniczna, Policja, Państwowa Straż Pożarna i Służba Więzienna.

Z ramienia SG Uroczystą Zmianę Posterunku Honorowego realizuje Wydział Odwodowy (Reprezentacyjny) Karpackiego Oddziału Straży Granicznej im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich z siedzibą w Nowym Sączu. Podkreślić należy, iż funkcjonariusze oprócz zadań reprezentacyjnych realizują również obowiązki służbowe na rzecz innych jednostek organizacyjnych Straży Granicznej, w ramach nieetatowego odwodu Komendanta Głównego Straży Granicznej, a także wykonują szereg zadań ustawowych SG, mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo kraju.

Karpacki Oddział Straży Granicznej w Nowym Sączu kontynuuje tradycje formacji granicznych ochraniających południową granicę Polski. Patronem Oddziału jest 1 Pułk Strzelców Podhalańskich, który stacjonował w Nowym Sączu. Od pierwszych dni swego istnienia strzegł również granicy państwowej od Muszyny po rejon Nowego Targu.

Bitwa pod Niemnem

Wiosną 1920 r. Pułk przystąpił do walk z bolszewikami, brał udział w wyprawie kijowskiej, obronie twierdzy brzeskiej, decydującym w Bitwie Warszawskiej kontrataku znad Wieprza i bitwie pod Grodnem. W strukturze organizacyjnej Wojska Polskiego 1, 2, 3 i 4 Pułk Strzelców Podhalańskich wchodził w skład 21 Dywizji Piechoty Górskiej pod dowództwem gen. Andrzeja Galicy. W walkach o Kuźnicę szczególnie zasłużył się 2 PSP, który doszczętnie rozbił 18 Brygadę 6 Dywizji Sowieckiej Piechoty.

Bitwa niemeńska, choć ukryta w cieniu Bitwy Warszawskiej, jest jedną z najważniejszych w dziejach oręża polskiego. Była kluczową bitwą wojny polsko-bolszewickiej, która rozpoczęła się 20 września i trwała do około 28 września 1920 roku. Dopełniła ona sukces militarny Polski po Bitwie Warszawskiej, przekreślając plany Armii Czerwonej ostatecznie rozbiła siły bolszewików na południowym odcinku frontu, kończąc ofensywę na Zachód. Wygrana pozwoliła stronie polskiej w negocjacjach pokojowych zająć pozycję niekwestionowanego zwycięzcy.

Walki nad Niemnem były niezmiernie ważne z taktycznego i strategicznego punktu widzenia. Doprowadziły do odrzucenia Frontu Zachodniego od Polski i ostatecznie przypieczętowały zwycięstwo Polski w wojnie. Ukazały, że młode państwo jest w stanie prowadzić zwycięsko długą i wyczerpującą wojnę. Potwierdziły też zdolności militarne Józefa Piłsudskiego. Po bitwie Lenin, Trocki i Kamieniew ostatecznie zrezygnowali z podboju Polski i eksportu rewolucji na zachód.

W Sokółce, Klimówce, Kuźnicy i Mieleszkowcach Pawłowickich znajdują się groby żołnierzy polskich poległych podczas walk z bolszewikami we wrześniu 1920 roku.